

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL E. T. 2016-05-16 SKUNDO**

2016 m. liepos d. Nr. S- (7-100/2016)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos narės, pavaduojančios
komisijos pirmininkę
komisijos narių

Linos Vosylienės
Martyno Endrijaičio – pranešėjas
Andriaus Veniaus

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių administratoriaus atstovui
mokesčių mokėtojui nedalyvaujant

Jūratei Dalmantaitei
Linui Ramanauskui

2016 m. birželio 21 d. posėdyje išnagrinėjusi E. T. (toliau – Pareiškėjas) 2016 m. gegužės 16 d. skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2016 m. gegužės 5 d. sprendimo Nr. 1A-179, n u s t a t ė:

Muitinės departamentas 2016-05-05 sprendimu Nr. 1A-179 patvirtino Kauno teritorinės muitinės 2016-03-10 sprendimą Nr. 6PM190249, kuriuo Pareiškėjas buvo pripažintas skolininku muitinei ir jam įregistruota mokestinė prievolė: 325 Eur maitas, 3 223 Eur akcizai, 152 Eur akcizų delspinigiai, 864 Eur pridėtinės vertės mokestis (toliau – PVM) ir 41 Eur PVM delspinigiai.

Sprendime nurodoma, jog Kauno apylinkės teismas 2015-11-17 nutarimu administracinėje byloje Nr. A2.8-9355-540/2015 nustatė, kad Pareiškėjas 2015-10-05 Kaune, automobilyje „VW Golf“ neteisėtai laikė 500 pakelių cigarečių „Fest 7“, 500 pakelių cigarečių „Minsk Capital“ ir 1 000 pakelių cigarečių „NL New Full Flavor“, nepaženklinių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka finansų ministro patvirtinto pavyzdžio specialiaisiais ženklais – banderolėmis. Minėtu teismo nutarimu Pareiškėjas pripažintas padaręs pažeidimą, numatytą Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso (toliau – ATPK) 163² straipsnio 4 dalyje, jam paskirta 4 000 Eur bauda ir konfiskuoti 500 pakelių cigarečių „Fest 7“, 500 pakelių cigarečių „Minsk Capital“ ir 1 000 pakelių cigarečių „NL New Full Flavor“.

Kauno teritorinė muitinė, įvertinusi tai, kad ginčo cigaretės buvo nepaženklintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka finansų ministro patvirtinto pavyzdžio

specialiaisiais ženklais – banderolėmis, o duomenų, įrodančių maito ir importo mokesčių sumokėjimą už į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas minėtas prekes, Pareiškėjas nepateikė, konstatavo, kad Pareiškėjas turėjo žinoti, jog sulaikytos cigaretės (2 000 pakelių) buvo įvežtos neteisėtai, nesilaikant pervežimo ir pristatymo pareigos pagal 1992-10-12 Tarybos reglamento Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, (toliau – Bendrijos muitinės kodeksas) 38–41 straipsnių nuostatas, ir kad už šias prekes nebuvo sumokėti importo mokesčiai. Atsižvelgęs į tai ir vadovaudamasis Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečia įtrauka, vietos mokesčių administratorius 2016-03-10 sprendimu Nr. 6PM190249 pripažino Pareiškėją skolininku muitinei ir įregistravo 4 605 Eur mokesstinę prievolę.

Muitinės departamentas nurodo, jog prekių įvežimą į Bendrijos muitų teritoriją ir jų pateikimą muitinei reglamentuoja Bendrijos muitinės kodekso 37–42 straipsniai. Bendrijos muitinės kodekso 38 straipsnis nustato, kad asmuo, gabenantis į Bendriją prekes, įvežtas į Bendrijos muitų teritoriją, turi nedelsdamas, laikydamasis muitinės nustatyto maršruto, šias prekes pristatyti muitinei. Pagal Bendrijos muitinės kodekso 40 straipsnį į Bendrijos muitų teritoriją įvežamas prekes muitinei turi pateikti asmuo, kuris jas įvežė į minėtą teritoriją, arba, asmuo, kuris prisiima atsakomybę už jau įvežtų prekių gabenimą. 1993-07-02 Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatų (toliau – Įgyvendinimo nuostatos) 314c straipsnyje nurodyti dokumentai, kuriais galima įrodyti, kad prekės turi Bendrijos prekių statusą ir į Bendrijos muitų teritoriją jos pateko teisėtai. Jeigu nurodyti dokumentai nepateikiami, laikoma, kad prekės neturi Bendrijos prekių statuso.

Prekių įvežimas į Bendrijos muitų teritoriją ir jų nepateikimas muitinei sudaro pagrindą skolos atsiradimui, remiantis Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 1 dalies (a) punkto nuostatomis. Nustačius, kad dėl neteisėtai įvežtų į Bendrijos muitų teritoriją importo muitais apmokestinamų ginčo prekių atsirado skola muitinei, o bet kurie asmenys, įsigiję arba laikę atitinkamas prekes ir jų įsigijimo arba gavimo metu žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad prekės buvo įvežtos neteisėtai, pripažįstami skolininkais muitinei pagal Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką.

Muitinės departamentas pažymi, jog nagrinėjamu atveju, tam, kad Pareiškėjas būtų pripažintas skolininku pagal Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką, aplinkybė, jog jis pats neteisėtai neįvežė į Bendrijos muitų teritoriją ginčo prekių, nėra reikšminga. Svarbu, kad būtų įvykdytos dvi sąlygos, t. y. asmuo įsigijo arba laikė neteisėtai įvežtas prekes ir žinojo arba, yra pagrindo manyti, kad turėjo žinoti, jog toks prekių įvežimas neteisėtas.

Nurodoma, jog atsižvelgiant į tai, kad administracinės bylos teisme nagrinėjimo metu Pareiškėjas pripažino, jog įsigijo ir laikė ginčo prekes (ši aplinkybė konstatuota minėtame Kauno apylinkės teismo nutarime, ją pripažino ir pats Pareiškėjas skunde centriniam mokesčių administratoriui), minėta pirmoji sąlyga yra tenkinama.

Centrinis mokesčių administratorius, vertindamas, ar yra tenkinama antroji sąlyga, nurodo, jog nagrinėjamu ginčo atveju administracinėje byloje Pareiškėjas paaiškino, kad jis susigundė pigiau nusipirkti 2 000 pakelių baltarusiškų cigarečių, t. y. įsigijo prekes, kurioms Lietuvos Respublikos įstatymais ir norminiais teisės aktais buvo nustatyti specialūs jų išleidimo į laisvą apyvartą reikalavimai. Tai, kad dalis ginčo prekių buvo paženklintos tik Baltarusijos Respublikos banderolėmis, o kita dalis buvo be banderolių, Muitinės departamento teigimu, sudaro pagrindą suprasti, jog šios prekės į Bendrijos muitų teritoriją buvo įvežtos iš trečiosios šalies. Taip pat Pareiškėjas muitinei nepateikė ginčo prekių įsigijimo dokumentų bei dokumentų, numatytų Įgyvendinimo nuostatų 314c straipsnyje, patvirtinančių prekių turimą Bendrijos prekių statusą ar įrodančių importo muitų ir kitų

mokesčių sumokėjimą už šias iš trečiųjų šalių į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas prekes. Tai, kad Pareiškėjas, laikydamas ginčo prekes, neturėjo prekių įsigijimo dokumentų ar dokumentų, įrodančių importo mokesčių sumokėjimą už į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas importo muitais ir mokesčiais apmokestinamas prekes, sudaro pagrindą suprasti, kad tokios prekės yra įvežtos neteisėtai.

Muitinės departamentas, atsižvelgdamas į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2011-11-18 nutartį administracinėje byloje Nr. A-143-2619/2011, nurodo, jog tai, kad Pareiškėjo iš kito fizinio asmens įgytos ginčo prekės buvo paženklintos Baltarusijos Respublikos specialiais ženklais ar išvis nepaženklintos, taip pat į didelį įgytų prekių kiekį (2 000 pakelių), sudaro pagrindą išvadai, jog Pareiškėjas turėjo suprasti, kad įgijo (gavo) neteisėtai į šalies teritoriją įvežtus tabako gaminius. Todėl konstatuojama, jog yra tenkinta ir antroji sąlyga.

Muitinės departamentas, apibendrinamas tai, kas išdėstyta, daro išvadą, jog Pareiškėjas žinojo (ar pagal nustatytas aplinkybes turėjo žinoti), kad įgijo (gavo) ir laikė neteisėtai į Bendrijos teritoriją įvežtas cigaretes, todėl Kauno teritorinė muitinė pagrįstai pripažino Pareiškėją skolininku muitinei pagal Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką.

Sprendime nurodoma, jog Pareiškėją pripažinus skolininku muitinei, jam atsiranda prievolė sumokėti atitinkamoms prekėms taikomų importo muitų sumas (Bendrijos muitinės kodekso 4 straipsnio 9 dalis). Dėl prievolės mokėti importo PVM ir akcizus už neteisėtai įvežtas akcizais apmokestinamas prekes (cigaretes) išsamiai yra pasisakęs LVAT minėtoje 2011-11-18 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-143-2619/2011.

Muitinės departamentas nurodo, jog kadangi buvo konstatuota, kad teritorinė muitinė pagrįstai pripažino Pareiškėją skolininku muitinei pagal Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką, todėl Pareiškėjas pripažintinas importuotoju ir pagal 2001-10-30 Lietuvos Respublikos akcizų įstatymo Nr. IX-569 (2010-04-01 įstatymo Nr. XI-722 redakcija, toliau – Akcizų įstatymas) 9 straipsnį. Pareiga sumokėti importo PVM Pareiškėjui atsiranda, vadovaujantis 2002-03-05 Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo Nr. IX-751 (toliau – PVM įstatymas) 2 straipsnio 25 dalimi, kurioje apibrėžta, kad prekių importuotojas – prekes šalies teritorijoje importuojantis asmuo, kuris turi sumokėti už importuojamas šalies teritorijoje prekes nustatytą importo skolą muitinei arba turėtų sumokėti importo skolą muitinei, jeigu importuojamoms prekėms būtų nustatyti importo muitai, žemės ūkio ar kitos rinkliavos. PVM įstatymo 94 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad sumokėti importo PVM privalo importuotojas. Atsižvelgiant į Bendrijos muitinės kodekso 4 straipsnio 12 punkte apibrėžtą muitinės skolininko sąvoką, daroma išvada, jog asmuo, kuris pripažintas skolininku dėl prekių importo, taip pat laikomas importuotoju pagal PVM įstatymo 2 straipsnio 25 dalį ir 94 straipsnio 3 dalį ir jam tenka pareiga sumokėti importo PVM.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, daroma išvada, kad Pareiškėjas pagrįstai pripažintas skolininku muitinei pagal Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką ir jam pagrįstai apskaičiuotas muitas, akcizai ir importo PVM.

Centrinis mokesčių administratorius dėl Pareiškėjo argumento, kad, konfiskavus ir sunaikinus akcizais apmokestinamas prekes, skola negali būti skaičiuojama, nurodo, kad, atsižvelgiant į minėtą LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2011-11-18 nutartį administracinėje byloje Nr. A-143-2619/2011, aplinkybė, jog ginčo prekės buvo konfiskuotos, o vėliau sunaikintos, prievolei dėl importo (muitų) skolos muitinei jokios reikšmės neturi. Iš Europos Sąjungos Teisingumo Teismo (toliau – ESTT) 2010-04-29 sprendimo byloje C-230/08 matyti, kad skola muitinei dėl prekių konfiskacijos ir sunaikinimo galėtų išnykti tik tuo atveju, jei prekės būtų buvusios sulaikytos pirmosios

prekių įvežimo į Bendrijos muitų teritoriją muitinės įstaigos zonoje prie Bendrijos išorinės sienos. Nurodoma, jog Pareiškėjas su ginčo prekėmis buvo sulaikytas šalies viduje, todėl Pareiškėjo argumentai, jog konfiskavus ir sunaikinus sulaikytas prekes neliko priežasties apskaičiuoti mokesčius, yra nepagrįsti.

Pareiškėjas skunde centriniam mokesčių administratoriui nepagrįstai teigė, kad muitinė skolą turėjo apskaičiuoti už 1 800 pakelių cigarečių, o ne už 2 000, nes jis su sugyventine turėjo teisę laikyti 200 (kiekvienas po 100) pakelių cigarečių. Nurodoma, jog Kauno apylinkės teismo 2015-11-17 nutarime administracinėje byloje Nr. A2.8-9355-540/2015 konstatuota, kad Pareiškėjas neteisėtai laikė būtent 2 000 pakelių cigarečių. Daroma išvada, jog muitinė pagrįstai Pareiškėjui apskaičiavo skolą už visas (2 000 pakelių) neteisėtai laikytas cigaretes.

Muitinės departamentas, atsižvelgdamas į faktines bylos aplinkybes, aukščiau išdėstytą teisinį reglamentavimą bei LVAT ir ESTT praktiką, daro išvadą, kad Kauno teritorinė muitinė 2016-03-10 sprendimu Nr. 6PM190249 pagrįstai pripažino Pareiškėją skolininku ir apskaičiavo bei įregistravo jam privalomus sumokėti muitą, importo PVM, akcizus ir su importo PVM bei akcizais susijusius delpinigus.

Pareiškėjas su Muitinės departamento sprendimu nesutinka.

Skunde nurodoma, jog nors mokesčių administratorius teigė, kad Pareiškėjas atitinka Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečioje įtraukoje nurodytus asmenis, tačiau, pasak Pareiškėjo, jis tik įsigijo ir laikė muitais apmokestinamas prekes – cigaretes, bet jų įsigijimo metu nežinojo, kad prekės buvo įvežtos neteisėtai. Aplinkybė, kad Pareiškėjo įsigytos cigaretės buvo su baltarusiškais banderolėmis, gali patvirtinti faktą, jog jos įvežtos iš Baltarusijos Respublikos, tačiau negali būti pagrindu teigti, kad jos įvežtos neatliekant reikiamų procedūrų. Pareiškėjo nuomone, prekių įsigijimo dokumentų neturėjimas negali būti objektyvus pagrindas pripažinti jį muitinės skolininku. Pareiškėjo teigimu, tai, kad cigaretės įvežtos nesumokant mokesčių, jis negalėjo ir neturėjo pagrindo abejoti, todėl mano, kad jo veiksmuose nėra būtino atsakomybei kilti elemento. Pabrėžiama, jog Kauno teritorinė muitinė nepateikė jokių įrodymų, kad Pareiškėjas dalyvavo įvežant muitais apmokestinamas prekes (cigaretes) į Bendrijos muitų teritoriją. Pareiškėjas, apibendrinamas tai, kas išdėstyta, daro išvadą, kad jis nežinojo ir negalėjo žinoti, kad jo įsigytos cigaretės yra įvežtos neteisėtai, todėl jis negalėjo būti pripažintas muitinės skolininku, kaip tai reglamentuoja Bendrijos muitinės kodeksas.

Skunde nurodoma, jog Bendrijos muitinės kodekso 206 straipsnis imperatyviai nurodo, kad su atitinkamomis prekėmis susijusi skola muitinei nelaikoma atsiradusia, jei suinteresuotas asmuo, nagrinėjamu atveju Pareiškėjas, įrodo, kad prievolės, susijusios su prekių, t. y. cigarečių, įvežimu į Bendrijos muitų teritoriją, nebuvo įvykdytos dėl šių prekių konfiskavimo, vykdant Kauno apylinkės teismo 2015-11-17 nutarimą administracinio teisės pažeidimo byloje Nr. A2.8-9355-540/2015 (vėliau ir sunaikinimo). Skola muitinei išnyksta, jeigu prekės, su kuriomis susijusi skola muitinei, yra atsiradusios vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsniu, sulaikomos jas neteisėtai įvežant ir tuo pat metu arba vėliau konfiskuojamos. Pareiškėjas teigia, kad jis nežinojo, kada cigaretės į Bendrijos muitų teritoriją buvo įvežtos, bet jos konfiskuotos buvo tą pačią dieną, kai Pareiškėjas jas įsigijo, t. y. 2015-10-05. Atsižvelgdamas į šias aplinkybes, Pareiškėjas mano, kad pripažinti jį skolininku muitinei yra netikslinga, nes, vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 233 straipsniu, skola muitinei išnyko tą pačią dieną, kai cigaretės buvo konfiskuotos, t. y. 2015-10-05.

Atkreipiamas dėmesys į tai, kad Bendrijos muitinės kodekso 238 straipsnio 2 dalyje

nustatyta, jog importo muitai gražinami arba atsisakoma juos išieškoti, jeigu „prekės nebuvo naudojamos“. Nurodoma, jog, kaip jau buvo minėta, Pareiškėjas cigaretes nusipirko 2015-10-05 ir tą pačią dieną jos buvo konfiskuotos. Nė vienu cigarečių pakeliu nei Pareiškėjas, nei kiti asmenys nespėjo pasinaudoti, todėl, Pareiškėjo teigimu, importo mokesčiai negali būti išieškomi.

Taip pat Pareiškėjas, vadovaudamasis Europos Bendrijos 2008-12-16 direktyvos 2008/118/EB 7 straipsnio 4 ir 5 dalimis, pagal kurias akcizais negalima apmokestinti prekių, kurios buvo negrįžtamai prarastos arba sunaikintos, atsižvelgdamas į tai, kad iš jo paimtos cigaretės buvo konfiskuotos tą pačią dieną, kai buvo įsigytos, daro išvadą, jog nagrinėjamu ginčo atveju nėra teisėto pagrindo reikalauti iš Pareiškėjo sumokėti akcizus.

Be to, skunde nurodoma, jog pagal Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2004-05-26 įsakymu Nr. 4-200 „Dėl fiziniams asmenims taikomų alkoholio produktų ir tabako gaminių gabenimo ir laikymo Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių patvirtinimo“ patvirtintų Fiziniams asmenims taikomų alkoholio produktų ir tabako gaminių gabenimo ir laikymo Lietuvos Respublikos teritorijoje taisyklių (toliau – Taisyklės) 3 straipsnį fiziniams asmenims leidžiama laikyti ir gabenti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka finansų ministro patvirtinto pavyzdžio specialiais ženklais – banderolėmis nepaženklintus tabako gaminius, kurių kiekis vienam asmeniui neviršija 100 pakelių cigarečių, jei akcizais apmokestinamos prekės atvežtos iš Europos Sąjungos narių šalių, ir 10 pakelių cigarečių, kai prekės įvežtos iš kitų valstybių, išskyrus Europos Sąjungos valstybes nares. Remiantis išdėstytu teisiniu reglamentavimu, daroma išvada, kad Lietuvoje nustatytas minimalus kiekis cigarečių, kurias fizinis asmuo gali laikyti asmeninėms reikmėms Bendrijos muitų teritorijoje ir už kurias nereikia mokėti maito mokesčių, taip pat ir akcizo mokesčio. Kadangi, Pareiškėjo teigimu, nagrinėjamu atveju nėra galimybės nustatyti, iš kur atvežtos cigaretės, nes Pareiškėjas jas įsigijo jau Lietuvos Respublikos teritorijoje, konstatuojama, kad Pareiškėjas turėjo teisę disponuoti 100 pakelių cigarečių. Kadangi kartu su Pareiškėju gyvena ir sugyventinė, kuri taip pat rūko, todėl, Pareiškėjo nuomone, jie bendrai turėjo teisę laikyti nepaženklintų banderolėmis 200 pakelių cigarečių. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, taip pat į tai, kad automobilyje Pareiškėjas laikė 2 000 pakelių cigarečių, daroma išvada, jog tik nuo 1 800 pakelių cigarečių turėjo būti apskaičiuoti maito mokesčiai, bet tik tuo atveju, jei cigaretės būtų paliktos naudotis ir nebūtų konfiskuotos. Pareiškėjo nuomone, skundžiamame sprendime muitinė netinkamai taikė ir aiškino aukščiau nurodytus teisės aktus, vadovaudamasi formaliais argumentais.

Pareiškėjas nesutinka su Muitinės departamento pozicija laikyti jį importo PVM bei akcizų mokėtoju, teigdamas, kad jis nežinojo ir neturėjo žinoti apie teisėtą / neteisėtą konfiskuotų cigarečių įvežimą.

Skunde taip pat nurodoma, jog vadovaujantis minėtos Europos Bendrijos 2008-12-16 direktyvos 2008/118/EB 37 straipsnio 1 ir 2 dalimis bei Akcizų įstatymo 33 straipsnio 1 dalimi, pagal kurias nuo akcizų yra atleidžiamas apdorotas tabakas (cigaretės, cigarai, cigarilės, rūkomasis tabakas), jei jis sunaikintas prižiūrint kompetentingai institucijai, atsižvelgiant į tai, kad cigaretės buvo konfiskuotos 2015-10-05, manytina, kad šių aplinkybių pakanka, jog Pareiškėjas būtų atleistas nuo akcizų ir maito mokesčių už cigaretes, o kartu ir delspinigių mokėjimo.

Pareiškėjas, atsižvelgdamas į tai, jog cigarečių muitinė vertė ir akcizai buvo apskaičiuoti neteisėtai, muitinės skolininku jis buvo pripažintas, pažeidžiant Bendrijos muitinės kodeksą, taip pat į tai, kad PVM taikomas tik apyvartoje esančioms prekėms, o ne konfiskuotoms ir kompetentingos institucijos sprendimu sunaikintoms, daro išvadą, kad PVM, PVM delspinigiai, akcizų delspinigiai ir bauda taip pat buvo apskaičiuoti neteisėtai, todėl turi būti panaikinti.

Pareiškėjas, remdamasis tuo, kas išdėstyta, vadovaudamasis 2004-04-13 Mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 (toliau – MAĮ) 152 straipsnio 1 dalimi, 154 straipsnio 1 dalimi, prašo Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) panaikinti Muitinės departamento 2016-05-05 sprendimą Nr. 1A-179.

Komisija konstatuoja, jog Pareiškėjo skundas atmestinas, Muitinės departamento 2016-05-05 sprendimas Nr. 1A-179 tvirtintinas.

Mokestinis ginčas byloje kilęs dėl to, ar pagrįstai mokesčių administratorius Pareiškėją pripažino skolininku muitinei dėl neteisėtai į Bendrijos muitų teritoriją įvežtų prekių (cigarečių) ir jo atžvilgiu įregistravo mokestinę prievolę.

Pažymėtina, jog Pareiškėjas skunde Komisijai nenurodė argumentų ir nepareiškė reikalavimų dėl aritmetinio mokesčių apskaičiavimo, todėl Komisija šiuo klausimu nepasisako.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Kauno apylinkės teismo 2015-11-17 nutarimu administracinio teisės pažeidimo byloje Nr. A2.8-9355-540/2015 (kuris Kauno apygardos teismo neskundžiama ir įsiteisėjusia jos paskelbimo dieną 2016-01-26 nutartimi administracinio teisės pažeidimo byloje Nr. ATP-51-317/2016 paliktas nepakeistu) Pareiškėjas buvo pripažintas kaltu, padarius administracinį teisės pažeidimą, numatytą ATPK 163² straipsnio („Akizais apmokestinamų prekių (išskyrus energinius produktus ir elektros energiją) įsigijimas, laikymas, gabenimas, naudojimas ar realizavimas pažeidžiant nustatytą tvarką“) 4 dalyje („Šio straipsnio pirmojoje dalyje numatyti veiksmai, kai neteisėtai įsigytų, laikomų, gabenamų, naudotų ar realizuotų prekių vertė viršija penkiasdešimt minimalių gyvenimo lygių (MGL)“). Teismas nustatė, kad Pareiškėjas, pažeisdamas Taisyklių 3.3 punkto reikalavimus, 2015-10-05 Kaune, automobilyje „VW Golf“ laikė 500 pakelių cigarečių „Fest 7“, pažymėtų baltarusiškais banderolėmis, 500 pakelių cigarečių „Minsk Capital“, pažymėtų baltarusiškais banderolėmis, ir 1 000 pakelių cigarečių „NL New Full Flavor“ be banderolių, kurių muitinė vertė, įskaitant privalomus sumokėti mokesčius, 4 978 Eur. Minėtu nutarimu Pareiškėjui, atsižvelgus į tai, kad jis savo kaltę pripažino, dėl padaryto pažeidimo galėjosi, paskirta 4 000 Eur bauda su cigarečių konfiskavimu.

Kauno teritorinė muitinė, įvertinusi minėtu Kauno apylinkės teismo nutarimu nustatytas aplinkybes, 2016-03-10 sprendimu Nr. 6PM190249 pripažino Pareiškėją skolininku muitinei, nustatė neteisėtai įvežtų į Bendrijos muitų teritoriją cigarečių muitinę vertę – 565 Eur, ir jo atžvilgiu įregistravo importo mokesčių skolą muitinei už neteisėtai iš trečiųjų šalių į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas prekes. Muitinė už įvežtas iš trečiųjų šalių importo mokesčiais apmokestinamas, tačiau įvežimo metu neapmokestintas prekes – 500 pakelių cigarečių „Fest“ ir 500 pakelių cigarečių „Minsk Capital“ su Baltarusijos Respublikos banderolėmis bei 1 000 pakelių cigarečių „NL New Full Flavor“ be banderolių, Pareiškėjui apskaičiavo 325 Eur muitą, 3 223 Eur akcizus, 152 Eur akcizų delspinigius, 864 Eur PVM ir 41 Eur PVM delspinigius. Muitinės departamentas skundžiamu 2016-05-05 sprendimu Nr. 1A-179 patvirtino minėtą Kauno teritorinės muitinės sprendimą.

Vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 1 dalies a punktu, importo skola muitinei atsiranda neteisėtai įvežant į Bendrijos muitų teritoriją importo muitais apmokestinamas prekes. ESTT 2009-04-02 sprendime byloje C-459/07 išaiškino neteisėto įvežimo sąvoką pagal Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnį, kuri reiškia situaciją, kai prekės, kurios kirtusios Bendrijos išorinę sieną sausuma, yra minėtoje teritorijoje jau už pirmosios muitinės įstaigos, esančios Bendrijos muitų teritorijoje, tačiau kurios nebuvo pristatytos į šią įstaigą ir nepateiktos muitinei, dėl ko už pranešimą muitinei apie šių prekių

įvežimą atsakingi asmenys apie tai nepranešė. Skolos atsiradimo momentas yra įtvirtintas Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 2 dalyje, t. y. skola muitinei atsiranda neteisėto prekių įvežimo į Bendrijos muitų teritoriją momentu. Skolininkais muitinei tampa: asmenys, neteisėtai įvežę tokias prekes; bet kurie asmenys, dalyvavę neteisėtai įvežant prekes ir žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad toks prekių įvežimas neteisėtas; bet kurie asmenys, įsigiję arba laikę atitinkamas prekes ir jų įsigijimo arba gavimo metu žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad prekės buvo įvežtos neteisėtai (Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalis).

Iš bylos medžiagos matyti, jog mokesčių administratorius Pareiškėją pripažino asmeniu, įgijusiu ir laikiusiu prekes – cigaretes su Baltarusijos Respublikos banderolėmis ir be banderolių, bei jų įgijimo metu žinojusiu arba, yra pagrindo manyti, turėjusiu žinoti, kad prekės į Bendrijos muitų teritoriją buvo įvežtos neteisėtai. Tuo tarpu Pareiškėjas skunde Komisijai teigė, kad jis nežinojo ir negalėjo žinoti, jog ginčo cigaretės į Lietuvos Respublikos teritoriją buvo įvežtos neteisėtai, todėl jis negali būti pripažintinas skolininku muitinei.

Kaip minėta, Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalyje yra nurodyta, kad skolininkais muitinei tampa asmenys, įsigiję arba laikę atitinkamas prekes ir jų įsigijimo arba gavimo metu žinoję arba, yra pagrindo manyti, turėję žinoti, kad prekės buvo įvežtos neteisėtai. LVAT, formuodamas vienodą administracinių teismų praktiką taikant įstatymus (Administracinių bylų teisenos įstatymo 13 straipsnis), aiškindamas Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalį, nurodė, jog iš minėto straipsnio 3 dalies trečios įtraukos loginės konstrukcijos matyti, kad joje nustatytos dvi kumuliatyvios (t. y. turinčios egzistuoti kartu) sąlygos asmenį pripažinti skolininku: pirma, šis asmuo turi būti įsigijęs arba laikęs neteisėtai į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas prekes ir, antra, šių prekių įsigijimo arba gavimo metu jis žinojo arba yra protingas pagrindas manyti, kad turėjo žinoti, jog jos (prekės) buvo įvežtos neteisėtai. Netenkinant bent vienos iš šių sąlygų, asmuo negali būti pripažįstamas privalančiu mokėti importo skolą muitinei (importo muitus) minėtos nuostatos pagrindu (LVAT išplėstinės teisėjų kolegijos 2011-11-18 nutartis administracinėje byloje Nr. A-143-2619/2011 (publikuota: „Administracinė jurisprudencija“ Nr. 22, 2011), 2013-07-17 nutartis administracinėje byloje Nr. A-143-1057/2013).

Kaip minėta, byloje nustatyta, jog Pareiškėjas, pažeisdamas Taisyklių reikalavimus, įsigijo ir laikė akcizais apmokestinamas prekes, kurių vertė viršija 50 MGL. Pareiškėjas savo kaltę dėl šio pažeidimo pripažino ir gailėjosi (Kauno apylinkės teismo nutarimo nustatomosios dalies antra pastraipa). Taigi byloje neginčijamai įrodyta, kad Pareiškėjas įsigijo ir laikė neteisėtai į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas prekes – cigaretes, paženklintas Baltarusijos Respublikos banderolėmis ir be banderolių, todėl aukščiau minėta pirmoji sąlyga yra tenkinama.

Dėl antrosios sąlygos ESTT yra pažymėjęs, jog pripažinimui „skolininku“ pagal Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką taikomos sąlygos, pagrįstos subjektyviu vertinimu, t. y. fiziniai arba juridiniai asmenys turėjo sąmoningai įsigyti arba laikyti neteisėtai įvežtas prekes. Šie faktoriai tam tikrais atvejais neleidžia asmens laikyti skolininku (2004-09-23 sprendimo byloje *Spedition Ulustrans*, C-414/02, 27 ir 28 p.; 2005-03-03 sprendimo byloje *Merabi Papismedov* ir kt., C-195/03, 40 p.). LVAT išplėstinė teisėjų kolegija 2011-11-18 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-143-2619/2011 nurodė, kad, sprendžiant neteisėtai į Bendrijos muitų teritoriją įvežtas prekes įsigijusio ir (arba) laikiusio asmens pripažinimo muitinės skolininku klausimą, Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečia įtrauka nereikalauja įrodyti, kad asmuo tikrai žinojo, jog įsigyja (gauna) neteisėtai į pastarąją teritoriją įvežtas prekes. Aptariamai sąlygai muitinės skolai atsirasti pakanka nustatyti, kad yra protingas pagrindas manyti, jog asmuo turėjo žinoti, kad

įsigijo (gavo) ir (arba) laikė prekes, kurios buvo įvežtos neteisėtai. Komisija papildomai nurodo, kad, aiškinant „turėjimo žinoti“ prasmę, teigtina, jog „turėjimas žinoti“ šiuo atveju yra siejamas su asmens pareiga veikti atidžiai ir rūpestingai, t. y. taip, kaip tokioje pačioje situacijoje elgtųsi *bonus pater familias* – apdairus, rūpestingas ir atidus žmogus.

Nagrinėjamoje byloje nustatyta, jog Pareiškėjas laikė net 1 000 Baltarusijos Respublikos banderolėmis paženklintų cigarečių pakelių ir 1 000 pakelių cigarečių be banderolių, t. y. laikė prekes, kurioms Lietuvos Respublikos įstatymais ir norminiais teisės aktais buvo nustatyti specialūs jų (prekių) išleidimo į laisvą apyvartą reikalavimai, taip pat pareiga Lietuvoje skirtą parduoti apdorotą tabaką paženklinti nacionalinėmis banderolėmis. Pareiškėjas Kauno apylinkės teisme, nagrinėjusiam jo administracinio teisės pažeidimo bylą, paaiškino, kad pažįstamas asmuo pasiūlė Pareiškėjui pigiau įsigyti baltarusiškų cigarečių. Taigi tai, kad dalis ginčo prekių buvo paženklintos Baltarusijos Respublikos specialiaisiais ženklais ir buvo pastarosios valstybės kilmės, o dalis – be banderolių, taip pat, ypač turint omenyje plačiai visuomenėje žinomą cigarečių kontrabandos iš trečiųjų šalių (Rusijos Federacijos, Baltarusijos Respublikos ir pan.) problemą bei vertinant Pareiškėjo paaiškinimą, tai, kad minėtos cigaretės buvo paženklintos ne Lietuvos Respublikos akcizų ženklais, leidžia teigti, jog Pareiškėjas, elgdamasis taip, kaip turėtų elgtis rūpestingas, protingas ir sąžiningas asmuo, turėjo žinoti, jog jo įsigytos ir laikytos ginčo prekės į Bendrijos muitų teritoriją buvo įvežtos neteisėtai. Akcentuotina, kad visiems žinoma ir neįrodinėtina aplinkybe laikomas faktas, jog Lietuvos rinkoje greta teisėtai į laisvą apyvartą išleistų tam tikru mastu cirkuliuoja ir neteisėtai išleisti (įvežti) apdoroto tabako gaminiai, o ženklavimas specialiais ženklais – banderolėmis – yra vienas iš būdų atskirti šias prekes.

Svarbu pažymėti, jog Kauno apygardos teismas, nagrinėdamas Pareiškėjo apeliacinį skundą dėl Kauno apylinkės teismo nutarimo, konstatavo, kad Pareiškėjas jau buvo baustas už ATPK 163² straipsnio 2 dalyje numatyto pažeidimo padarymą (Kauno miesto apylinkės teismo 2011-05-12 nutarimu) ir nors, vadovaujantis ATPK 36 straipsniu, paskirta nuobauda nebegalioja, tai neigiamai charakterizuoja asmenį, kaip linkusį daryti analogiško pobūdžio pažeidimus. Be to, nustatyta, kad Druskininkų miesto apylinkės teismas 2010-12-13 Pareiškėją buvo patraukęs administracinėn atsakomybėn už cigarečių iš Baltarusijos Respublikos kontrabandą.

Komisijos vertinimu, nustatytos aplinkybės leidžia teigti, kad Pareiškėjas turėjo žinoti, jog jo įsigytos ir laikytos ginčo prekės į Bendrijos muitų teritoriją buvo įvežtos neteisėtai.

Komisija, atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, daro išvadą, jog Muitinės departamentas ginčijamame sprendime pagrįstai nurodė, jog šiuo atveju Pareiškėjas laikomas skolininku dėl neteisėto ginčo prekių įsigijimo ir laikymo, žinant (yra pagrindo manyti, turint žinoti), kad šios prekės įvežtos neteisėtai. Konstatuotina, jog mokesčių administratorius pagrįstai Pareiškėją pripažino skolininku pagal Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką ir įregistravo jam maito mokesčio skolą. Todėl Pareiškėjui papildomai apskaičiuotas ir nurodytas sumokėti 325 Eur maitas tvirtintinas.

Pažymėtina, jog Bendrijos muitinės kodeksas, kuris, kaip minėta, patvirtintas Europos Sąjungos reglamentu Nr. 2913/92, tiesiogiai taikomu Lietuvoje, nereikalauja, kad asmuo (faktiškai) būtų neteisėtai įvežęs prekes į Bendrijos muitų teritoriją tam, kad jis būtų pripažintas skolininku maitinei. Skolininkas pagal Bendrijos muitinės kodekso 4 straipsnio 12 punktą – bet kuris asmuo, privalantis sumokėti skolą maitinei. Skola maitinei suprantama, kaip asmens prievolė sumokėti pagal galiojančias Bendrijos nuostatas atitinkamoms prekėms taikomų importo muitų (importo skola maitinei) arba eksporto muitų (eksporto skola maitinei) sumą (Bendrijos muitinės kodekso 4 straipsnio 9 punktas). Pagal Bendrijos muitinės kodekso 4 straipsnio 10 punktą importo skola maitinei (importo muitų)

apima muitus ir muitams, mokamiems už importuojamas prekes, lygiaverčio poveikio privalomuosius mokėjimus.

Pagal Akcizų įstatymo 9 straipsnio 2 dalį (2010-11-30 įstatymo Nr. XI-1185 redakcija) prievolė mokėti akcizus Lietuvos Respublikoje atsiranda už importuotas (įskaitant neteisėto importo atvejus) akcizais apmokestinamas prekes (pagal šio įstatymo 2 straipsnio 1 dalies 2 punktą apdorotas tabakas yra akcizų objektas). Laikoma, kad akcizais apmokestinamos prekės importuojamos Lietuvos Respublikoje, kai ne Bendrijos prekės yra Lietuvos Respublikos teritorijoje tuo metu, kai jos įvežamos į Europos Bendrijų teritoriją. Akcizų įstatymo 9 straipsnio 12 dalyje (2010-04-01 įstatymo Nr. XI-722 redakcija) nurodyta, kad prievolė mokėti akcizus aukščiau nurodytu atveju tenka importuotojui. Importuotoju laikomas asmuo, kuris turi sumokėti už prekes nustatytą importo skolą muitinei arba turėtų sumokėti importo skolą muitinei, jeigu prekėms būtų nustatyti importo muitai, žemės ūkio ar kitos rinkliavos.

Pagal PVM įstatymo 3 straipsnio 3 dalį (2004-01-15 įstatymo Nr. IX-1960 redakcija) importo PVM objektas yra prekių importas, kai prekės pagal šio įstatymo nuostatas laikomos importuotomis šalies teritorijoje. Prekių importas – *inter alia* ne Bendrijos prekių įvežimas į Europos Bendrijų teritoriją arba jų įvežimą sukėlę veiksmai (PVM įstatymo 2 straipsnio 24 dalies 1 punktas (2010-11-30 įstatymo Nr. XI-1187 redakcija). Nepaisant PVM įstatyme numatytų išimčių, kurios nagrinėjamu atveju netaikomos, laikoma, kad ne Bendrijos prekės importuotos šalies teritorijoje, jeigu šios prekės yra šalies teritorijoje tuo metu, kai jos įvežamos į Europos Bendrijų teritoriją (PVM įstatymo 12³ straipsnio 1 dalis (2010-11-30 įstatymo Nr. XI-1187 redakcija). Pati prievolė apskaičiuoti importo PVM už prekes, kurioms pagal atitinkamus Europos Sąjungos teisės aktus yra taikomi importo muitai, atsiranda tuo metu, kai pagal minėtus teisės aktus atsiranda prievolė už jas apskaičiuoti importo muitus (PVM įstatymo 14 straipsnio 13 dalis (2010-11-30 įstatymo Nr. XI-1187 redakcija). Pagal PVM įstatymo 94 straipsnio 1 dalį (2006-11-28 įstatymo Nr. X-932 redakcija) importo PVM už prekes mokamas tokiais pačiais terminais, kaip būtų mokami importo muitai už šias prekes (jeigu jie joms būtų nustatyti), kaip tai nustatyta Muitinės kodekse.

Komisija, įvertinusi bylos medžiagą aukščiau minėtų teisės aktų kontekste, daro išvadą, jog nagrinėjamu atveju dėl neteisėto ne Bendrijos prekių įvežimo (importo) į Lietuvos Respublikos ir tuo pat metu Europos Sąjungos teritoriją atsirado prievolė sumokėti importo PVM ir akcizus už importuojamas akcizais apmokestinamas prekes. Nepaisant mokesčių įstatymuose ir juos lydiniuose teisės aktuose numatytų išimčių, kurios nagrinėjamu atveju nėra taikomos, tiek importo PVM, tiek akcizai už importuojamas akcizais apmokestinamas prekes tapo mokėtini, kai atsirado prievolė už tokias prekes apskaičiuoti importo muitus. Nagrinėjamu atveju yra nustatytas prievolės už ginčo prekes apskaičiuoti ir mokėti importo muitus atsiradimo faktas.

Pastebėtina, jog LVAT išplėstinė teisėjų kolegija minėtoje 2011-11-18 nutartyje administracinėje byloje Nr. A-143-2619/2011 nurodė, kad, nustačius prievolės mokėti akcizus ir PVM atsiradimą, privalo būti nustatytas ir subjektas, kuriam tenka ši prievolė. LVAT šioje byloje konstatavo, jog „aplinkybė, kad pareiškėja buvo pripažinta asmeniu, kuriam tenka pareiga sumokėti importo skolą muitinei pagal Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečią įtrauką, savaime (automatiškai) nereiškia, kad ji privalo mokėti ir importo PVM bei akcizą už importuotas akcizais apmokestinamas prekes. Subjektus, kuriems tenka ši pareiga, nustato ne Bendrijos muitinės kodeksas, bet specialieji mokesčių (PVM ir akcizų) įstatymai“.

Iš ginčui aktualaus teisinio reglamentavimo matyti, kad pareiga mokėti akcizus už importuojamas akcizais apmokestinamas prekes ir importo PVM tenka importuotojui

(Akcizų įstatymo 9 straipsnio 12 dalis, PVM įstatymo 94 straipsnio 3 dalis (2004-01-15 įstatymo Nr. IX-1960 redakcija). Todėl nagrinėjamu atveju būtina įvertinti, ar Pareiškėjas laikytinas „importuotoju“ pagal minėtas įstatymų nuostatas.

Importuotoju, vadovaujantis Akcizų įstatymo 9 straipsnio 12 dalimi, laikomas asmuo, kuris turi sumokėti už prekes nustatytą importo skolą muitinei arba turėtų sumokėti importo skolą muitinei, jeigu prekėms būtų nustatyti importo muitai, žemės ūkio ar kitos rinkliavos.

Atsižvelgiant į Bendrijos muitinės kodekso 4 straipsnio 12 punkte apibrėžiamą muitinės skolininko sąvoką, galima vienareikšmiškai teigti, kad asmuo, kuris pripažįstamas muitinės skolininku dėl prekių importo, laikomas ir importuotoju pagal Akcizų įstatymo 9 straipsnio 12 dalį. Kadangi Komisija jau konstatavo, jog Pareiškėjas pagrįstai buvo pripažintas skolininku muitinei, vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečia įtrauka, jis taip pat pripažintinas importuotoju ir Akcizų įstatymo prasme. Vadinasi, vadovaujantis Akcizų įstatymo 9 straipsnio 12 dalimi, būtent jam tenka pareiga sumokėti akcizus už ginčo prekes (cigaretės). Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Pareiškėjui papildomai apskaičiuoti 3 223 Eur akcizai tvirtintini.

Pasisakant dėl Pareiškėjo prievolės sumokėti importo PVM už įsigytas ir laikytas ginčo prekes, pažymėtina, kad prekės importuotojas, kuriam, vadovaujantis PVM įstatymo 94 straipsnio 3 dalimi, tenka pareiga mokėti importo PVM, yra apibrėžiamas, kaip prekes šalies teritorijoje importuojantis asmuo, kuris turi sumokėti už importuojamas šalies teritorijoje prekes nustatytą importo skolą muitinei arba turėtų sumokėti importo skolą muitinei, jeigu importuojamoms prekėms būtų nustatyti importo muitai, žemės ūkio ar kitos rinkliavos (PVM įstatymo 2 straipsnio 25 dalis (2009-12-03 įstatymo Nr. XI-518 redakcija). Šiuo aspektu būtina paminėti, kad 2006-11-28 Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos, kurią į nacionalinės teisės sistemą perkelia (įgyvendina) PVM įstatymas, 201 straipsnis nustato, kad importo atveju PVM moka asmuo arba asmenys, kuriuos importo valstybė narė laiko ar pripažįsta turinčiais prievolę sumokėti PVM. Šios direktyvos 43 konstatuojamoji dalis taip pat aiškiai nustato, kad valstybės narės turi turėti visišką laisvę paskirti asmenį, kuriam tenka prievolė sumokėti PVM už importą. Kitaip tariant, Europos Sąjungos teisėkūros subjektas pavedė pačioms valstybėms narėms apibrėžti, kam tenka prievolė sumokėti PVM už importuojamas prekes (ESTT 2010-07-29 sprendimas byloje C-248/09).

Kaip matyti iš PVM įstatymo 2 straipsnio 25 dalies, įstatymų leidėjas „importuotoją“ iš esmės apibrėžė kaip asmenį, kuris turi sumokėti už importuojamas šalies teritorijoje prekes nustatytą importo skolą muitinei arba turėtų sumokėti importo skolą muitinei, jeigu importuojamoms prekėms būtų nustatyti importo muitai, žemės ūkio ar kitos rinkliavos.

Atsižvelgiant į aukščiau minėtą Bendrijos muitinės kodekso 4 straipsnio 12 punkte apibrėžiamą muitinės skolininko sąvoką, galima teigti, kad asmuo, kuris pripažįstamas muitinės skolininku dėl prekių importo, laikomas ir importuotoju pagal PVM įstatymo 2 straipsnio 25 dalį ir 94 straipsnio 3 dalį. Kadangi šiame sprendime jau yra konstatuota, jog Pareiškėjas pagrįstai buvo pripažintas skolininku muitinei Bendrijos muitinės kodekso 202 straipsnio 3 dalies trečios įtraukos pagrindu, jis taip pat pripažintinas importuotoju ir pagal PVM įstatymą. Vadinasi, vadovaujantis PVM įstatymo 94 straipsnio 3 dalimi, būtent jam tenka pareiga sumokėti PVM už ginčo prekes (cigaretės). Todėl Pareiškėjui apskaičiuotas 864 Eur importo PVM taip pat tvirtintinas.

Pareiškėjas skunde Komisijai teigė, jog, vadovaujantis Bendrijos muitinės kodekso 233 straipsnio nuostatomis, Europos Bendrijos 2008-12-16 direktyvos 2008/118/EB 7 straipsnio 4 ir 5 dalimis, Akcizų įstatymo 33 straipsnio 1 dalimi, Pareiškėjo skola muitinei išnyko nuo prekių konfiskavimo momento, t. y. nuo 2015-10-05.

Komisija nurodo, jog aplinkybė, kad ginčo prekės buvo konfiskuotos, neturi reikšmės prievolei sumokėti mokesčius. ESTT 2010-04-29 sprendime byloje C-230/08, taip pat 2009-04-02 sprendime byloje C-459/07 konstatavo, jog pareiga mokėti importo mokesčius už importuotas akcizais apmokestinamas prekes dėl prekių konfiskavimo ir sunaikinimo neatsirastų tik tokiu atveju, jei prekės būtų buvusios sulaikytos pirmosios prekių įvežimo į Bendrijos muitų teritoriją muitinės įstaigos zonoje prie Bendrijos išorinės sienos. Tokių aplinkybių šioje byloje nenustatyta. Priešingai, iš bylos medžiagos matyti, jog cigaretės buvo sulaikytos ne pirmoje jų įvežimo į Bendrijos muitų teritoriją muitinės įstaigos zonoje prie Bendrijos išorinės sienos, o Kauno mieste. Be to, ir LVAT savo praktikoje ne kartą yra nurodęs, jog laikomų Lietuvos Respublikos banderolėmis nepaženklintų akcizais apmokestinamų prekių (cigarečių) tolesnis likimas (taip pat ir jų konfiskavimas, sunaikinimas) prievolei mokėti akcizus įtakos neturi (2008-01-28 nutartis administracinėje byloje Nr. A-438-129/2008; 2008-12-09 nutartis administracinėje byloje Nr. A-143-2007/2008; 2009-02-10 nutartis administracinėje byloje A-143-205/2009; 2009-05-28 nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁴²-754/2009; 2010-06-04 nutartis administracinėje byloje Nr. A-575-916/2010; 2011-05-30 nutartis administracinėje byloje Nr. A-575-1011/2011 ir kt.). Taigi atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, jog, konfiskavus ginčo cigaretes su Baltarusijos Respublikos banderolėmis ir be banderolių, prievolė mokėti importo mokesčius neišnyko.

Pažymėtina, jog Pareiškėjo nurodomų Akcizų įstatymo ir Europos Bendrijos 2008-12-16 direktyvos 2008/118/EB nuostatos taikomos tik teisėtai apyvartoje esančiam apdorotam tabakui.

Pareiškėjas skunde Komisijai teigė, kad, vadovaujantis Taisyklių 3 punktu, nesant galimybės nustatyti, iš kokios šalies atgabenta 1 000 pakelių Pareiškėjo įsigytų ir laikytų cigarečių be banderolių, muitinė skolą jam turėjo apskaičiuoti už 1 800 pakelių cigarečių, o ne už 2 000 pakelių, nes jis su sugyventine turėjo teisę laikyti 200 (kiekvienas po 100) pakelių cigarečių. Tačiau Komisija nurodo, jog byloje neginčijamai nustatyta (Kauno apylinkės teismo 2015-11-17 nutarimo administracinėje byloje Nr. A2.8-9355-540/2015 2 psl. antra pastraipa), kad Pareiškėjas neteisėtai laikė ne 1 8000 pakelių, o būtent 2 000 pakelių cigarečių. Todėl muitinė pagrįstai Pareiškėjui skolą įregistravo už visas, t. y. 2 000 pakelių, neteisėtai laikytas cigaretes.

Vadovaujantis Akcizų įstatymo 22 straipsnio 1 dalimi, PVM įstatymo 123 straipsnio 1 dalimi, MAĮ 96 straipsnio 1 dalies 2 punktu ir 97 straipsnio 2 dalimi, konstatuotina, jog Muitinės departamentas, nustatęs, kad akcizai ir PVM už Pareiškėjo neteisėtai laikytas cigaretes sumokėti nebuvo, pagrįstai jam už laikotarpį nuo 2015-10-06 (kita diena po tos, kuria akcizai ir PVM turėjo būti sumokėti į biudžetą) iki 2016-03-10 (Kauno teritorinės muitinės sprendimo Nr. 6PM190249 priėmimo data) apskaičiavo 152 Eur akcizų delspinigius ir 41 Eur PVM delspinigius.

Komisija, apibendrindama tai, kas išdėstyta, daro išvadą, jog Muitinės departamentas ginčijamame sprendime pagrįstai nurodė, jog nagrinėjamu atveju Pareiškėjas laikomas skolininku dėl neteisėto ginčo prekių įgijimo ir laikymo, žinant (yra pagrindo manyti, turint žinoti), kad šios prekės įvežtos neteisėtai. Todėl Pareiškėjui įregistruota mokestinė prievolė muitinei: 325 Eur muitas, 3 223 Eur akcizai, 152 Eur akcizų delspinigiai, 864 Eur PVM ir 41 Eur PVM delspinigiai, tvirtintina. Tuo tarpu Pareiškėjo teiginiai, jog jis negali būti laikomas muitinės skolininku, laikomi teisiškai neargumentuotais, todėl atmetami kaip nepagrįsti.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, atsižvelgdama į išdėstytus motyvus, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2016-05-05 sprendimą Nr. 1A-179.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, sprenddami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos narė, pavaduojanti
komisijos pirmininkę

Lina Vosylienė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Andrius Venius